

Při cestě po západních státech USA jsem porovnával současný život původních obyvatel Ameriky — Indiánů. Sami Indiáni toto oslovení neradi slyší a používají přesnější pojmenování svého národa — Native Americans (Přírodní Američané). Tak dávají najevo tu skutečnost, že jsou to oni, kdo zde žil v klidu a panenské přírodě před příchodem bělochů. Historie tohoto národa je dostatečně známa a snad každý o ní něco četl, viděl méně či více zdařilý film. Jedno je zřejmé: v minulosti to byl národ hrdý, čestný, odvážný. Jaká je současnost? I zde je mnoho dostupných čísel, hodně se píše, co se udělalo a udělá pro odstranění té nepěk-

MISIE ST. STEPHEN

né skvrny z americké historie. Problém je to velký. Indiánům vzali bílí vše. Svobodu, životní styl, zemi. Vzali jim lov a boj, naučili je pít, krást. Vzali jim perspektivu. Proto je situace v dnešní době v mnoha indiánských rezervacích a územích tak bezútěšná. Proto je tak vysoké procento alkoholiků a tak nízký průměrný věk. Hodně Indiánů dnes obchoduje. Využívají zájmu turistů i Američanů samotných a vyrábějí šperky, oděvy, zbraně. Někdy více, někdy méně zdařilé. Další část zisků plyne z různých folklórních představení. Je to hezká, barevná podívaná. Ale nic víc. Pouhé divadlo pro peníze, jakých se pořádají například ve městě Gallup v Novém Mexiku celoročně stovky. Zde je k tomu postavený i obrovský amfiteátr Red Rock.

Proto jsem rád, že jsem měl možnost zažít úplně jiný pocit při návštěvě rezervace Wind River ve státě Wyoming. Žije zde asi osm tisíc příslušníků dvou prérijních kmenů — North Arapaho a East Shoshone. Pro nás lépe zní vztité názvy Arapahové a Šošoni. Rezervace byla založena už v roce 1868, v době nejhorších vyhlazovacích válek. Je to zásluha prozíravého náčelníka Šošonů jménem Washakie. Jméno tohoto muže připomínají mnohé zeměpisné názvy ve Wyomingu.

V roce 1884 zde založil jezuita John Jutz misii St. Stephen. Za více než sto let trvání se značně rozrostla. Škola, muzeum s opravdu zajímavými exponáty (také fotografie z roku 1980, kdy se Arapaho Ernest Sun setkal s papežem Janem Pavlem II); galérie. Ale také nová vodárna, silnice, v roce 1979 opravená budova kostela. Je to opravdu pěkné místo, rezervací protéká řeka, roste zde hodně stromů, na obzoru se rýsují hory. Rozloha je slušná, jde o čtverec o stranách přibližně 50 mil.

Doba, kterou jsem zde strávil, je pro mě příjemnou vzpomínkou. Šéf zdejší galérie, mladý a sympatický Bob Spoonhunter mne seznámil s bohatou historií i současností. Je toho dost, čím se mohou pochlubit, vydávají i noviny a časopis, který co do kvality je pro nás důvodem k závistivému povzdechu.

Nakonec se mi splnilo největší přání a já jsem se zúčastnil velké slavnosti Pow—Wow. Byla to radost se dívat, jak jsou všichni hrdí na svou minulost, jak se chlubí svými členkami, vyšíváním. I malé děti se snažily napodobit co nejvíce své otce a matky, všichni se bavili a tančili. Samozřejmě žádný alkohol a výtržnosti, všichni byli pohlaceni rytmem hudby. Tančilo se dlouho do noci. Tito lidé našli svou perspektivu, poznali, co je posiluje a dokázali najít ten nejlepší kompromis — nevzdali se dědictví otců a pracují pro budoucnost svých dětí.

MIRO KADLUBIEC